C U R T E A D E A P E L N O R D

Dosarul nr.1a-32/25 Judecătoria Orhei, sediul Rezina
Judecător: Igor Negreanu

D E C I Z I E
În numele Legii

16 iulie 2026 mun. Bălţi

Colegiul penal al Curţii de Apel Nord
Având în componenţa sa:
Preşedintele şedinţei de judecată, judecător Ion Talpa
Judecătorii Ecaterina Arseni și Cristina Prisacari
Grefierul Mihail Zabureanîi
Cu participarea:
Procurorului Inga Pascari
Avocaților Natalia Dragan și Maria Corolevschi

a judecat în ordine de apel, în şedinţă publică, apelul procurorului în Procuratura raionului Rezina, Ion Bernaz, declarat împotriva sentinței Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 30 iunie 2020, pe cauza penală în privința lui:

> **Rusu Ion *****,** născut la *****, IDNP *****, originar și domiciliat în s.***** r.*****, cu studii medii incomplete, nesupus militar, căsătorit, neangajat, moldovean, cetăţean al Republicii Moldova, cu antecedente penale stinse,

învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b), d) Cod penal RM.

> **Borovschi Dumitru *****,** născut la *****, IDNP *****, originar și domiciliat în ********** str.Gh.***** nr.***** r.*****, cu studii medii incomplete, nesupus militar, celibatar, neangajat, moldovean, cetăţean al Republicii Moldova, fără antecedente penale,

învinuit în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 179 alin. (1) Cod penal RM și art. 186 alin. (2) lit. b), d) Cod penal RM.

Cauza s-a aflat în procedură de examinare:

Instanța de fond: 09 iunie 2017 -30 iunie 2020;

Instanța de apel: 30 octombrie 2020-04 decembrie 2024; 10 ianuarie 2025-16 iulie 2026.

După expunerea esenţei cauzei de către judecătorul raportor, ținând cont de argumentele apelului, materialele cauzei, opiniile participanților la proces, pentru expunere asupra apelului, Colegiul penal, -

C O N S T A T Ă:

Prin sentința Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 30 iunie 2020, s-a încetat procesul penal privind învinuirea lui *Borovschi Dumitru* în săvârşirea infracţiunii prevăzută de art.179 alin.(1) din Codul penal, în legătură cu împăcarea părţilor.

Borovschi Dumitru a fost achitat de săvârşirea infracţunii prevăzută de art. 186 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, pe motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

Rusu Ion a fost recunoscut vinovat de săvârşirea infracţiunii prevăzute de art. 186 alin. (1) din Codul penal şi i s-a stabilit pedeapsa sub formă de închisoare pe termen de 1 (unu) an, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În baza art. 90 din Codul penal, s-a dispus suspendarea condiţionată a executării pedepsei de către Rusu Ion pe termen de probă de 1 (un) an, cu impunerea lui a obligaţiei de a nu fregventa localuri publice după ora 22.00 şi de a participa la programe probaţionale.

Pentru a pronunţa sentinţa, prima instanță, *în fapt,* a constatat că, în noaptea de 01.05.2017 spre 02.05.2017, ***Rusu Ion***, urmărind scop cupidant manifestat prin intenţia de a sustrage averea străină şi însuşirea ei, conştientizând pericolul social al acţiunilor sale, dar şi faptul că averea este una străină, a sustras pe ascuns din s.***** r-ul Rezina de la malul rîului Nistru, din preajma gospodăriei localnicului Ciobanu *****, o barcă metalică ancorată, confecţionată artizanal ce aparţinea ultimului, cauzându-i lui Ciobanu ***** un prejudiciu material cu preţul de 2 000 lei.

Pe data de 15.04.2017, aproximativ la ora 20:30, ***Borovschi Dumitru***, aflându-se în ********** str. N. ***** 22 r.Rezina, fiind în stare de ebrietate, având scopul violării de domiciliu, încălcînd dreptul la inviolabilitatea domiciliului prevăzut de art.8 al Convenţiei europene pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale potrivit căruia orice persoană are dreptul la respectarea domiciliului său şi art.29 din Constituţie conform căruia, domiciliu şi reşedinţa sunt inviolabile; nimeni nu poate pătrunde sau rămâne în domiciliu sau reşedinţa unei persoane fără consimţământul acesteia, fără consimţământul proprietarei, a

pătruns ilegal în locuinţa localnicei Borşci Valentina situată pe adresa de mai sus iar la cererea ei de a o părăsi, a refuzat.

Prin rechizitoriul din 19.06.2017, se mai învinuieşte şi Borovschi Dumitru în aceea că prin înţelegere prealabilă şi de comun acord cu Rusu Ion *****, în noaptea spre 02 mai 2017, având scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, aflându-se în satul ***** raionul Rezina vizavi de gospodăria cet. Ciobanu ***** Mihai, pe ascuns au sustras o barcă confecţionată artizanal din plăci din aluminiu, care era acostată pe malul râului Nistru şi aparţine cet. Ciobanu ***** Mihai, cauzând astfel părţii vătămate un prejudiciu material considerabil în valoare totală de 2000 lei.

Acţiunile lui Borovschi Dumitru au fost încadrate de procuror în prevederile art.186 alin. (2) lit. b) şi d) din Codul penal – *furt adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârşită de către două persoane cu cauzarea de daune în proporţii considerabile.*

Instanța de fond a pronunțat sentința în cauză.

Sentința a fost contestată cu apel de către procurorul în Procuratura raionului Rezina, Ion Bernaz, prin care solicită admiterea apelului, casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei hotărâri prin care a-l recunoaşte pe Borovschi Dumitru vinovat de săvârşirea infracţiunii prevăzute de art. 42 alin.(4), 186 alin. (2) lit. b) Cod Penal al RM și în corespundere cu prevederile acestui articol a-i stabili o pedeapsa de 180 ore muncă neremunerată în folosul comunității. A-l recunoaşte pe Rusu Ion vinovat de săvârşirea infracţiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b) Cod Penal al RM şi în corespundere cu prevederile acestui articol a-i stabili o pedeapsa de 2 ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tipă semiînchis. În baza art. 90 alin.(1), (2) CP al RM, a suspenda condiționat executarea pedepsei în privința lui Rusu Ion pe un termen de probă de 2 ani de zile.

În motivarea apelului a invocat că vina inculpaților în comiterea infracţiunii prevăzute la art. 186 alin. (2) lit.b), d) Cod pnal RM a fost dovedită prin declarațiile părții vătămate Ciobanu *****, martorului *****, procesul-verbal de cercetarea la fața locului din 02 mai 2017.

La fel vina inculpaților se demonstrează și prin declarațiile inculpatului Rusu Ion care în ședința de judecată a menționat „Borovschi trebuia să mă aştepte pe malul rîului Nistru să punem plasele. El ştia că nu am barcă și a ştiut că barca nu este a mea dar a lui ***** Cioban”.

Aceste declarații confirmă faptul că Borovschi Dumitru V. l-a instigat pe Rusu Ion ***** la comiterea infracțiunii, fapt probat prin declarații incipientă depuse ofițerului de investigații al IP Rezina, V. Frunză, unde Rusu Ion N. confirmă că D. Borovschi a știut că barca e a lui V. Ciobanu, că ea e legată cu lanț și că aceasta a problema părții vătămată că a lăsat-o fără supraveghere.

În ședința instanței de apel, procurorul participant Inga Pascari a susținut apelul declarat și a solicitat admiterea acestuia din motivele invocate.

Avocatul Natalia Dragan și inculpatul Borovschi Dumitru în ședința instanței de apel au solicitat respingerea apelului declarat de acuzatorul de stat ca fiind nefondat, cu menținerea sentinței instanței de fond ca fiind legală și întemeiată.

Avocatul Maria Corolevschi și inculpatul Rusu Ion în ședința instanței de apel au solicitat respingerea apelului declarat de procuror menționaând, că fapta a fost comisă în anul 2017, astfel a expirat termenul de prescripție de atragere la răspundere penală.

În cadrul judecării cauzei în instanţa de apel, în vederea respectării indicaţiilor date prin Hotărîrea Plenului CSJ a RM „Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel" nr.22 din 12.12.2005, modificată prin Hotărîrea Plenului CSJ nr.4 din 30.03.2009 şi nr.10 din 24.12.2010, care indică la faptul că apelul este o continuitate a judecării cauzei, instanța de apel a admis demersurile înaintate de partea acuzării la reluarea cercetării judecătoreşti pe caz, cu audierea părții vătămate Ciobanu ***** și a martorului *****, precum şi verificarea materialelor cauzei penale, cerere care a fost acceptată de către Colegiu, în cadrul ședinței instanței de apel fiind verificate nemijlocit și sub toate aspectele probele administrate, după cum urmează:

Astfel, fiind audiat în şedinţa instanţei de apel în vederea respectării prevederilor legale ce reglementează judecata în prima instanţă, *partea vătămată Ciobanu* ***** a declarat că susține declarațiile date în instanța de fond, potrivit cărora are barcă RZ 098 care a fost furată, dar a uitat cînd. Barca era legată de un copac, încuiată. A sunat polițistul de sector. I-a spus pe cine bănuieşte. *A căutat-o în dimineața aceea, şi la Rusu în ogradă a văzut doi haragi murdari de nămol. Rusu nu era acasă, văzând aceşti haragi şi şi-a dat seama că numai el putea face asta. I-a spus poliţistului să-l audieze deoarece este la el. Peste o zi, a găsit barca la o distanţă de patru metri de locul ei, nu era încuiată. Rusu nu l-a anunțat că a adus-o, dar din spuse a aflat că acesta a adus-o înapoi. La momentul acela nu l-a găsit, apoi l-a găsit şi respectivul şi-a cerut iertare, a spus că era servit, a luat-o ca să pescuiască, apoi se temea ca să o aducă*. Barca sa era confecționată din aluminiu, a depistat-o legată de un copac, apoi ruda s-a Igor Tutuescu i-a transmis alt lacăt și i-a spus că Rusu l-a transmis. Nu l-a întrebat pe Rusu dacă a luat barca, din spusele lui Rusu a înțeles că singur a luat barca, a spus că este vina lui, și-a cerut scuze, a crezut că barca este a unei persoane. Știe că așa barcă costă în jur de 2000 lei, maxim 3000 de lei. Consideră că a fost luată ca să o folosească dar fără voie. Era o barcă confecționată artizanal, (f.d.107, vol. II).

Suplimentar în ședința instanței de apel partea vătămată Ciobanu ***** a declarat, că *Rusu Ion i-a comunicat că a luat barca împreună cu Borovschi Dumitru.*

Fiind audiat în şedinţa instanţei de apel în vederea respectării prevederilor legale ce reglementează judecata în prima instanţă *martorul* ***** a declarat, că susține declarațiile date în instanța de fond potrivit cărora, știe că Rusu Ion i-a dat un lacăt lui Tutuiescu Igor - fratele său ca să o transmită lui ***** Ciobanu, a spus că nu este acea lăcată, ci este una mai mică. Fratele Tutuiescu Igor a spus că au furat barca lui Ciobanu *****, și i-a adus-o înapoi, și apoi i-a adus și lăcata ca să o transmită. Fratele Tutuiescu Igor, lua barca de la Ciobanu *****, deoarece erau cumetri. El nu a stat de vorbă la tema cu cine Rusu Ion a furat barca.

Suplimentar în ședința instanței de apel martorul ***** a declarat, că *Rusu Ion a adus lacătul de la barcă. Fratele i-a comunicat că Rusu Ion împreună cu Borovschi Dumitru au furat barca. Fratele i-a spus că barca a fost luată de Rusu că să se primble cu Borovschi Dumitru.*

De asemenea, în cadrul ședinței instanței de apel, la solicitarea acuzării, au fost supuse cercetării suplimentare următoarele probe scrise:

Volumul nr. II.

– plângere de la cet. Ciobanu ***** Mihail din 02.05.2017, (f.d. 6).

– proces-verbal de cercetare la fața locului din 02.05.2017, (f.d. 7-8).

– raport privind recepționarea informației telefonice despre comiterea unei fapte ilicite din 02.05.2017, (f.d. 12).

– declarație de la cet. Rusu Ion ***** din 17.05.2017, din care reiese, că la 01 mai 2017 la el acasă a venit Borovschi Dumitru. A văzut la el două plase și i-a propus să meargă la pescuit la Nistru. Borovschi l-a întrebat dacă nu știe cine are barcă. I-a spus că cunoaște și s-a referit la barca lui Ciobanu *****. I-a spus că barca este încuiată, iar Borovschi i-a comunicat că astea sunt deja problemele lui. I-a arătat drumul lui Borovschi, iar el cu o bucată de armătură a stricat lacătul cu care era legată barca de copac. După aceasta ambii au urcat în barcă și s-au dus la iaz. A doua zi au dus barca înapoi, (f.d. 18).

– copia sentințelor emise în privința lui Rusu Ion *****, (f.d. 26-33).

– copia sentinței emisă în privința lui Borovschi Dumitru *****, (f.d. 50-53).

– declarația părții vătămate Ciobanu *****, din 16.03.2020, date în ședința instanței de fond suplimentar cercetate de instanța de apel, (f.d. 107).

– declarația martorului *****, din 16.03.2020, date în ședința instanței de fond suplimentar cercetate de instanța de apel, (f.d. 108).

– declarația inculpatului Rusu Ion, din 16.03.2020, date în ședința instanței de fond suplimentar cercetate de instanța de apel, din care reiese, că recunoaște vinovăţia, declarând că de unul singur a sustras barca de la Ciobanu *****, dar nu împreună cu Borovschi Dumitru, (f.d. 109).

– declarația inculpatului Borovschi Dumitru, din 19.03.2020, date în ședința instanței de fond suplimentar cercetate de instanța de apel, din care reiese, că nu

recunoscut vinovăţia, declarând, că a aflat că luntrea este furată cînd era pe apă. El s-a dus cu plasele la Rusu deoarece știa că la el era luntrea fratelui său. Acea luntre se asemăna mult cu cea a lui Rusu, doar era mai înaltă. În seara aceea, s-au înțeles ca la vagonete să-l aștepte, era 22:00 - 23:00 seara, s-au dus și au pus plasele. Apoi, dimineață, a văzut că luntrea nu era aceea care a crezut el, a întrebat de unde a luat-o, și i-a spus că a furat-o de la Ceban V. El a propus ca să o ducă înapoi deoarece vor apărea probleme deoarece Ceban a lucrat la penitenciar. A doua zi seara, au dus barca înapoi, (f.d. 110).

Suplimentar, Colegiul penal indică, că prin sentința Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 30 iunie 2020, s-a încetat procesul penal privind învinuirea lui Borovschi Dumitru în săvârşirea infracţiunii prevăzută de art.179 alin.(1) din Codul penal, în legătură cu împăcarea părţilor, soluție care nu a fost contestată de procuror prin apelul declarat, astfel Colegiul penal nu se va expune în această latură şi va menține soluția adoptată de instanță.

Audiind participanţii la proces, verificând argumentele invocate în apelurile declarate, prin prisma probelor administrate, verificând legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate, Colegiul penal ajunge la concluzia că apelul declarat de procuror urmează a fi admis, *cu casarea parțială a sentinței în latura achitării inculpatului Borovschi Dumitru în baza art. 186 alin. (2) lit.b), d) Cod penal RM* și pronunţarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanţă, reieşind din următoarele considerente.

Soluţia instanţei de apel se bazează pe prevederile art.415 al.(1) pct.2) CPP RM, potrivit căruia instanţa de apel, *judecînd cauza în ordine de apel, adoptă una din următoarele decizii: 2) admite apelul, casînd sentinţa parţial sau total, inclusiv din oficiu, în baza art.409 alin.(2), şi pronunţă o nouă hotărîre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanţă.*

Potrivit art. 415 al. 2/1 CPP RM, se indică, că judecînd apelul declarat împotriva sentinţei de achitare, instanţa de apel nu este în drept să pronunţe o hotărîre de condamnare fără audierea învinuitului prezent, precum şi a martorilor acuzării solicitaţi de părţi, martorii acuzării se audiază din nou în cazul în care declaraţiile lor constituie o mărturie acuzatorie, susceptibilă să întemeieze într-un mod substanţial condamnarea inculpatului.

Potrivit art. 414 al. (1) CPP RM, instanţa de apel, judecînd apelul, verifică legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate în baza probelor examinate de prima instanţă, conform materialelor din cauza penală, şi în baza oricăror probe noi prezentate instanţei de apel.

Art. 414 al. (2) CPP RM reglementează, că instanţa de apel verifică declaraţiile şi probele materiale examinate de prima instanţă prin citirea lor în şedinţa de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal.

Conform art. 414 al. (4) CPP RM, în vederea soluţionării apelului, instanţa de apel poate da o nouă apreciere probelor.

Conform art. 101 al. (1,3) CPP, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinenţei, concludenţei, utilităţii şi veridicităţii ei, iar toate probele în ansamblu-din punct de vedere al coroborării lor şi nici o probă nu are o valoare dinainte stabilită pentru organul de urmărire penală sau instanţa de judecată.

Colegiul penal ține să indice, că potrivit prevederilor art. 385 al. (1) CPP RM sunt stabilite chestiunile pe care trebuie să le soluţioneze instanţa de judecată la adoptarea sentinţei, în următoarea consecutivitate, printre care:

1) dacă a avut loc fapta de săvîrşirea căreia este învinuit inculpatul;

2) dacă această faptă a fost săvîrşită de inculpat;

3) dacă fapta întruneşte elementele infracţiunii şi de care anume lege penală este prevăzută ea;

4) dacă inculpatul este vinovat de săvîrşirea acestei infracţiuni.

Colegiul penal ajunge la concluzia că judecând cauza penală de învinuire a lui Borovschi Dumitru în baza art.186 alin. (2) lit. b), d) Cod penal RM, instanţa de fond nu a verificat complet, sub toate aspectele şi în mod obiectiv circumstanţele cauzei şi nu a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinenţei, concludenţei, utilităţii şi veridicităţii lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, *concluzia instanţei privind achitarea lui Borovschi Dumitruîn baza art. 186 alin. (2) lit.b), d) Cod penal RM și respectiv calificarea acțiunilor lui Rusu Ion conform faptei prejudiciabile prevăzute la art. 186 alin. (1) Cod penal RM, fiind una eronată.*

Colegiul penal consideră la fel că instanţa de fond, fără just temei și nemotivat a respins probele administrate de organul de urmărire penală, prezentate de acuzare şi examinate în şedinţa de judecată, în aspectul dat concluzia instanţei de fond nu se bazează pe date obiective și prevederile legale.

În această ordine de idei, Colegiul penal consideră că aspectul despre stabilirea adevărului în procesul penal nu este o obligaţiune exhaustivă doar a acuzatorului de stat, această prerogativă revenindu-i şi autorităţii judecătoreşti. Or, prin emiterea pripită a unei soluţii judecătoreşti au fost lăsate în umbră cele mai importante circumstanţe şi aspecte probatorii ale cazului din speţă.

Totodată, Colegiul penal reţine că potrivit pct. 14.2 a Hotărîrii Plenului CSJ nr.22 din 12.12.2005 „Cu privire la practica examinării cauzelor penale în ordine de apel”, completată prin hotărîrea nr.10 din 24.12.2010, apelul constituind o continuare a judecării fondului cauzei, prevede posibilitatea unei noi aprecieri a probelor administrate în faţa primei instanţe. În cadrul judecăţii în apel, se poate proceda la cercetarea suplimentară a probelor administrate de către prima instanţă (care pot fi, de asemenea, apreciate în mod diferit), precum şi la administrarea

oricăror probe noi. Instanţa de apel poate adopta una din soluţiile pe care le poate pronunţa prima instanţă, apreciind temeinicia sau netemeinicia învinuirii sau dispunîndm după caz, condamnarea, achitarea inculpatului sau încetarea procesului penal.

Potrivit art.14.7 a hotărîrii nominalizate, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunţat ori trebuia să se pronunţe prima instanţă şi care, prin apel, se transmit instanţei de apel sînt următoarele:dacă fapta reţinută ori numai imputată a fost săvîrşită ori nu; dacă fapta a fost comisă de inculpat şi, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă; în ce constă participaţia, contribuţia materială a fiecărui participant; dacă există circumstanţe atenuante şi agravante; dacă probele corect au fost apreciate; dacă toate în ansamblu au fost apreciate de prima instanţă prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, în conformitate cu art.101 CPP.

În ce priveşte chestiunile de drept pe care le poate soluţiona instanţa de apel, acestea sunt: dacă fapta întruneşte elementele infracţiunii; dacă infracţiunea a fost corect calificată; dacă pedeapsa a fost individualizată şi aplicată just; dacă normele de drept procesual, penal, administrativ ori civil au fost corect aplicate.

În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menţionate, hotărîrea instanţei de fond urmează a fi desfiinţată, cu rejudecarea cauzei.

Totodată, instanța de apel operează și cu prevederile art. 413 alin. (3) CPP, potrivit cărora, instanța de apel, la cererea părților, poate cerceta suplimentar probele administrate în primă instanță și poate administra probe noi, coroborate cu prevederile art .414 al. (6) CPP, potrivit cărora, instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal.

În urma evaluării integrale a probelor cercetate, Colegiul penal conchide că instanţa de fond eronat a ajuns la concluzia privind achitarea lui Borovschi Dumitru în fapta infracțională conform învinuirii înaintate în baza art. 186 alin. (2) lit.b), d) Cod penal RM.

Concluzia instanţei de apel rezultă din cele expuse în continuare.

Conform art.384 al.(3) CPP RM sentinţa instanţei de judecată trebuie să fie legală, întemeiată şi motivată.

Colegiul penal consideră că concluzia instanţei de fond privind achitarea lui Borovschi Dumitru în baza art. 186 alin. (2) lit.b), d) Cod penal RM nu este întemeiată, totalitatea probelor administrate şi cercetate suplimentar de către instanţa de apel nicidecum nu confirmă temeinicia sentinţei, urmând a fi puse la baza unei sentinţe de condamnare.

Colegiul penal în urma evaluării integrale a probelor prezentate ajunge la concluzia că nu există dubii rezonabile în ceea ce priveşte vinovăţia inculpatului

Borovschi Dumitru de comitere a infracțiunii de furt, că atât în cadrul urmăririi penale, cît şi în cadrul şedinţei de judecată au fost acumulate probe veridice suficiente care demonstrează comiterea de către inculpat a infracțiunii incriminate lui.

Deși inculpatul Borovschi Dumitru nu a recunoscut integral vinovăția, poziția inculpatului este apreciată ca un drept al ultimului, care nu poate fi îngrădit, totodată, faptul nerecunoaşterii vinei de către inculpat nu generează achitarea lui din moment ce probele cercetate, în cumul, demonstrează cu certitudine vina inculpatului.

Colegiul penal constată, că instanța de fond eronat a ajuns la concluzia, că Borovschi Dumitru urmează a fi achitat de sub învinuirea formulată în baza art.186 alin (2) lit.b), d) Cod penal dat fiind că fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

Vinovăţia inculpatului în cele incriminate se demonstrează deplin prin elementele de fapt dobîndite prin probele cercetate, şi anume declaraţiile părții vătămate Ciobanu ***** și a martorului ***** precum și prin probele scrise care au fost cercetate în cadrul şedinţelor judiciare şi care se coroborează deplin, demonstrând cu certitudine existanţa infracţiunii de furt şi constatarea vinovăţiei lui Borovschi Dumitru în faptele incriminate.

Colegiul penal consideră că instanţa de fond eronat nu a ţinut cont de aceste declaraţii şi nu le-a apreciat, mai ales că declaraţiile date în cadrul instanței de fond martorilor au fost verificate și în instanța de apel, cu consemnarea lor în procesul-verbal al ședinței de judecată, mai mult partea vătămată și martorul le-au susţinut clar sub jurămînt şi în cadrul şedinţei publice a instanţei de fond, careva diferenţă între declaraţiile părții vătămate și martorului nefiind stabilită.

În această ordine de idei, Colegiul penal reține, că partea vătămată Ciobanu ***** fiind audiat în ședința instanței de apel a declarat că *Rusu Ion i-a comunicat că a luat barca împreună cu Borovschi Dumitru.*

Martorul ***** în ședința instanței de apel a declarat, că *Rusu Ion a adus lacătul de la barcă. Fratele i-a comunicat că Rusu Ion împreună cu Borovschi Dumitru au furat barca. Fratele i-a spus că barca a fost luată de Rusu că să se primble cu Borovschi Dumitru.*

La fel, Colegiul penal indică, că potrivit declarațiilor date de Rusu Ion ***** din 17.05.2017, reiese, că la 01 mai 2017 la el acasă a venit Borovschi Dumitru. A văzut la el două plase și i-a propus să meargă la pescuit la Nistru. Borovschi l-a întrebat dacă nu știe cine are barcă. I-a spus că cunoaște și s-a referit la barca lui Ciobanu *****. I-a spus că barca este încuiată, iar Borovschi i-a comunicat că astea sunt deja problemele lui. I-a arătat drumul lui Borovschi, iar el cu o bucată de armătură a stricat lacătul cu care era legată barca de copac. După aceasta ambii au urcat în barcă și s-au dus la iaz. A doua zi au dus barca înapoi, (f.d. 18, vol.II).

Astfel, cele indicate confirmă cu certitudine că în cazul dat, de către inculpatul Borovschi Ion a fost încălcată dispoziţia art. 186 al. (2) Cod penal RM care prevede răspunderea penală pentru sustragerea ascunsă a bunurilor altei persoane, *săvârşită de către două persoane, în speţă împreună cu Rusu Ion,* pe caz în mod obiectiv existând în conformitate cu prevederile art. 51 al.(1) Cod penal RM temeiul juridic de atragere a inculpatului la răspunderea penală.

Colegiul penal la adoptarea soluţiei de constatare a vinovăţiei lui Borovschi Ion ţine cont de comentariul făcut la art.186 al.(2) Cod penal RM, potrivit căruia se explică că o*biectul juridic special al infracţiunii de furt* se constituie din relaţiile sociale referitoare la posesia şi deţinerea bunurilor mobile.

Prin *posesie şi deţinere* trebuie înţeleasă stăpânirea de fapt; nu are relevanţă dacă persoană care stăpâneşte de fapt bunul este sau nu proprietar sau titular de drepturi. Ocrotirea posesiei şi a deţinerii bunurilor mobile se realizează indiferent de ocrotirea dreptului de proprietate; posesia legitimă este apărată împotriva oricui, chiar împotriva proprietarului, fapta constituie furt chiar dacă bunul aparţine în întregime sau în parte făptuitorului, dar, în momentul săvârşirii faptei, acel bun se găsea în posesia sau detenţia legitimă a altei persoane; posesia nelegitimă este şi ea apărată, un bun furat poate constitui, la rândul său, obiectul material al altui furt; posesia nelegitimă nu este însă apărată faţă de proprietarul bunului.

Obiectul material constă într-un bun mobil*,* animat sau neanimat, care poate fi deplasat, transportat dintr-un loc în altul, fără a-şi modifica valoarea, dar aflat în posesia sau detenţia altei persoane, asupra căreia se exercită acţiunea de luare. Nu interesează dacă bunurile mobile sunt principale sau accesorii, divizibile sau indivizibile, fungibile sau nefungibile, consumptibile sau neconsumptibile. Poate constitui obiect material şi o parte artificială de pe corpul unei persoane. Părţile dintr-un bun imobil, devenite mobile prin detaşare, pot constitui obiectul material al infracţiunii. Pot constitui obiect material al furtului banii şi hârtiile de valoare.

Latura obiectivă a furtului se realizează prin sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane şi include: 1) elementul material exprimat prin acţiunea de luare ilegală şi gratuită; 2) urmarea imediată sub forma de prejudiciu material efectiv; 3) legătura de cauzalitate dintre acţiunea de luare a bunului realizată de făptuitor şi rezultatul produs; 4) modul de sustragere pe ascuns.

Infracţiunea de furt este una materială şi se consideră consumată odată cu realizarea elementului material şi, respectiv, survenirea rezultatului – scoaterea bunului din stăpânirea de fapt a posesorului sau a deţinătorului şi trecerea lui în posesia făptuitorului - acţiune care presupune cauzarea unui prejudiciu material efectiv. Adică, obţinerea de către făptuitor a posibilităţii reale de a proceda cu bunurile sustrase la propria sa dorinţă adevereşte consumarea infracţiunii de furt. Posibilitatea reală de a se folosi sau de a dispune de averea sustrasă nu trebuie confundată sau identificată cu realizarea scopurilor finale pe care le-a urmărit

făptuitorul. Este posibil ca vinovatul să nu atingă aceste scopuri, adică să nu reuşească să consume, să vândă sau să se folosească de bunul furat.

Latura subiectivă se caracterizează prin intenţie directă cu scop cupidant (de profit), îndreptată spre sustragerea averii străine şi însuşirea ei; infractorul conştientizează nu numai gradul de pericol social al acţiunilor sale, dar şi faptul că averea este una străină. Prevăzând, aşadar, totodată prin realizarea caracterului acţiunilor sale criminale şi cauzarea unui prejudiciu material al proprietarului.

În astfel de circumstanţe, cu certitudine sunt prezente elementele infracţiunii prevăzute de furt, fapta comisă atingând gradul de pericol social al unei infracţiuni.

Probele administrate pe cauză corespund cerinţelor stipulate de art.101 CPP, adică sînt pertinente, concludente, utile pentru a putea fi puse la baza unei sentinţe de condamnare, ele fiind în coroborare între ele şi demonstrînd deplin vinovăţia lui Borovschi Dumitru și Rusu Ion în sensul învinuirii aduse, în deplină măsură, însă instanţa de fond fără a verifica probele acuzării, prematur a conchis referitor la achitarea inculpatului în baza art. 186 alin. (2) lit.b), d) Cod penal RM, fapt ce a dus la achitarea greşită a lui Borovschi Dumitru din motiv că fapta nu a fost comisă de inculpat, precum și calificarea acțiunilor lui Rusu Ion conform semnelor infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (1) Cod penal RM, dat fiind că în cauză s-a demonstrat cu certitudine faptul, că Borovschi Dumitru și Rusu Ion au comis împreună furtul bărcii în noaptea de 01.05.2027 spre 02.05.2017 de la partea vătămată Ciobanu *****, prin înțelegere prealabilă.

Subsecvent, Colegiul penal atestă, că Legea nr. 136 din 06.06.2024, în vigoare din 07.09.2024, au intervenit modificări în conținutul art. 126 al. (2) Cod penal, care prevede *în calitate de proporţii considerabile (...) valoarea bunurilor sustrase (...), care depăşeşte 10 salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârşirii faptei,* care potrivit Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr. 21 din 18.01.2016 s-a aprobat cuantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2017, în mărime de 5600 lei, pentru utilizare în modul stabilit de legislaţie.

Conform calculului efectuat în sensul art. 126 al. (2) Cod penal, pentru încadrarea furtului potrivit agravantei prevăzute la lit. d) al alin. (2) art. 186 Cod penal, urmează ca prejudiciul material cauzat în perioada anului 2017 să depășească valoarea de 56000 lei.

Conform art.10 Cod penal RM, legea penală care înlătură caracterul infracţional al faptei care uşurează pedeapsa ori, în alt careva mod, ameliorează situaţia persoanei ce a comis infracţiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvîrşit faptele respective pînă la întrarea în vigoare a acestei legi, inclusiv asupra persoanelor care execută pedeapsa ori care au executat pedeapsa, dar au antecedente penale.

În atare împrejurări, la caz, prin prisma art. 10 Cod penal, sunt aplicabile prevederile art. 126 al. (2) Cod penal, în vigoare din 07.09.2024, fapt ce denotă că în acțiunile inculpatului Borovschi Dumitru și Rusu Ion referitor la sustragerea bunurilor de la partea vătămată ***Ciobanu*** ***** în sumă de 2000 lei, a decăzut agravanta prevăzută de lit. d) alin. (2) art. 186 Cod Penal - cauzare de daune în proporții considerabile, astfel că acțiunile inculpatului pe acest episod urmează fi calificate în baza art.186 al. (2) lit. b) Cod penal RM.

Din aceste considerente și în temeiul normelor procesual-penale supra citate, Colegiul penal reține, în acțiunile lui Borovschi Dumitru ca fiind dovedit faptul, că:

Borovschi Dumitru prin înţelegere prealabilă şi de comun acord cu Rusu Ion *****, în noaptea spre 02 mai 2017, având scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, aflându-se în satul ***** raionul Rezina vizavi de gospodăria cet. Ciobanu ***** Mihai, pe ascuns au sustras o barcă confecţionată artizanal din plăci din aluminiu, care era acostată pe malul râului Nistru şi aparţine cet. Ciobanu ***** Mihai, cauzând astfel părţii vătămate un prejudiciu material considerabil în valoare totală de 2000 lei.

Prin acțiunile sale, Borovschi Dumitru a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 186 al. (2) lit. b) Cod penal - furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârşită de două persoane.

Din aceste considerente și în temeiul normelor procesual-penale supra citate, Colegiul penal reține, în acțiunile lui Rusu Ion ca fiind dovedit faptul, că:

Rusu Ion prin înţelegere prealabilă şi de comun acord cu Borovschi Dumitru *****, în noaptea spre 02 mai 2017, având scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, aflându-se în satul ***** raionul Rezina vizavi de gospodăria cet. Ciobanu ***** Mihai, pe ascuns au sustras o barcă confecţionată artizanal din plăci din aluminiu, care era acostată pe malul râului Nistru şi aparţine cet. Ciobanu ***** Mihai, cauzând astfel părţii vătămate un prejudiciu material considerabil în valoare totală de 2000 lei.

Prin acțiunile sale, Rusu Ion a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 186 al. (2) lit. b) Cod penal - furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârşită de două persoane.

Suplimentar, Colegiul penal indică, că va respinge solicitarea de calificare a acțiunilor inculpatului Borovschi Dumitru conform prevederilor art. 42 alin. (4) Cod penal RM, dat fiind că o asemenea învinuire lui Borovschi Dumitru nu a fost înaintată prin actul de învinuire, iar ulterior învinuirea adusă lui Borovschi Dumitru nu a fost modificată prin ordonanță în cadrul judecării cauzei, astfel că Colegiul penal nu poate depăși limitele învinuirii și agrava situația lui Borovschi Dumitru în aspectul propus de procuror prin apelul declarat.

Aici, Colegiul penal indică prevederile art. 325 alin. (1), (2) Cod de procedură penală, judecarea cauzei în primă instanţă se efectuează numai în privinţa persoanei puse sub învinuire şi numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu. (2) Modificarea învinuirii în instanţa de judecată se admite dacă prin aceasta nu se agravează situaţia inculpatului şi nu se lezează dreptul lui la apărare. Modificarea învinuirii în sensul agravării situaţiei inculpatului se admite numai în cazurile şi în condiţiile prevăzute de prezentul cod.

Totodată, Colegiul Penal reține că deși procurorul solicită recunoașterea vinovăției și stabilirea pedepsei penale în privința lui Borovschi Dumitru, în temeiul art. 186 alin.(2) lit.b) Cod Penal, prezentînd în ședința instanței de apel revendicarea din care rezultă că, față de Borovschi Dumitru au fost intentate cauze penale, inclusiv și în anul 2022, finalitatea examinării acestora nu este cunoscută instanței de apel, iar alte acte care ar confirma întreruperea termenului de prescripție de atragere la răspundere penală a lui Borovschi Dumitru nu au fost prezentate.

În acest context, Colegiul penal, constată temeiurile prevăzute de art. 60 al. (1) lit. b) Cod penal RM, art. 389 al. (1), (4) pct. 3), 6) Cod de procedură penală RM de liberare de pedeapsă în cazul expirării termenului de prescripție.

La adoptarea soluției, Colegiul penal operează cu prevederile art. 60 al. (1) lit. b) Cod penal RM, potrivit căruia, persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvîrșirii infracțiunii au expirat următoarele termene: b) 5 ani de la săvîrşirea unei infracţiuni mai puţin grave.

Colegiul penal menționează și prevederile art. 60 al.(2) Cod penal RM, potrivit căruia prescripția curge din ziua săvîrșirii infracțiunii și pînă la data rămînerii definitive a hotărîrii instanței de judecată.

Prevederile art. 16 al. (3) Cod penal RM, stabilesc că infracţiuni mai puţin grave se consideră faptele pentru care legea penală prevede pedeapsa maximă cu închisoare pe un termen de pînă la 5 ani inclusiv.

Sancțiunea art. 186 alin. (2) lit.b) Cod penal RM prevedea pedeapsa la data comiterii infracțiunii cu amendă în mărime de la 650 la 1350 unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de pînă la 4 ani, astfel se califică ca fiind infracțiune mai puțin gravă.

Art. 389 al. (4) pct. 3) Cod de procedură penală reglementează că sentința de condamnare se adoptă fără stabilirea pedepsei, în cazurile expirării termenului de prescripție.

Dat fiind faptul că infracțiunea prevăzută de art. 186 al. (2) lit.b) Cod penal RM a fost comisă în luna mai 2017, astfel, din momentul comiterii până în prezent au trecut mai mult de 5 ani, considerente din care, Colegiul penal conchide, că Rusu Ion și Borovschi Dumitru urmează a fi recunoscuți vinovați de săvârșirea

infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit.b) Cod penal și liberați de pedeapsă, în temeiul expirării termenului de prescripție.

În aspectul celor menţionate mai sus, Colegiul penal conchide că apelul procurorului-șef interimar al Procuraturii raionului Rezina, Ion Bernaz declarat împotriva sentinței Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 30 iunie 2020 urmează a fi admis, cu casarea parțială a sentinței și pronunţarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanţă, în aspectul nominalizat.

Conducându-se de art. 415 al. (1) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal,-

D E C I D E:

Apelul procurorului în Procuratura raionului Rezina, Ion Bernaz, declarat împotriva sentinței Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 30 iunie 2020, se admite, cu casarea parțială a sentinței şi se pronunţă o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanţă, după cum urmează:

Rusu Ion ***** se recunoaște vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit.b) Cod penal RM și prin coroborare cu prevederile art. 389 alin. (4) pct. 3) Cod de procedură penală, se liberează de pedeapsă penală, în legătură cu prescrierea atragerii la răspunderea penală, prevăzută la art. 60 alin. (1) lit. b) Cod penal RM.

Borovschi Dumitru ***** se recunoaște vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit.b) Cod penal RM și prin coroborare cu prevederile art. 389 alin. (4) pct. 3) Cod de procedură penală, se liberează de pedeapsă penală, în legătură cu prescrierea atragerii la răspunderea penală, prevăzută la art. 60 alin. (1) lit. b) Cod penal RM.

În rest, se mențin dispozițiile instanței de fond.

Decizia este susceptibilă spre executare din momentul adoptării, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiţie, în termen de 2 (două) luni de la data comunicării deciziei integrale.

Decizia integrală pronunţată în şedinţă publică la **16 iulie 2026.**

Preşedinte de şedinţă, judecător Ion Talpa

Judecătorii Ecaterina Arseni

Cristina Prisacari